

PIATRA NEAMȚ

Ștefan OPREA

Pledez pentru tine(ri)

Ajuns la a XXIV-a ediție, Festivalul de teatru de la Piatra Neamț și-a restrâns programul din cauza dificultăților financiare: a renunțat la modulul „*Un regal teatral*”, rămânând doar cel intitulat **Pledez pentru tiner(ri)**, păstrându-și astfel specificul de bază, adecvat profilului de Teatru al Tineretului. Totuși, afișul a fost destul de bogat și, în mare măsură, tentant, atrăgător pentru spectatorii pietreni de toate vârstele, care au putut urmări, în cele zece zile ale manifestării (21–30 octombrie 2009), un număr de 24 spectacole. Dominanta a aparținut, evident, tineretului care, la cele două secțiuni care au intrat în competiție („Școli de teatru” și „Profesioniști”), au prezentat 16 spectacole (șapte, respectiv, nouă). Palierul necompetitiv a avut și el două secțiuni: „Spectacole invitate” (patru) și „Spectacole ale teatrului-gazdă” (trei).

Dar iată cum a arătat afișul Festivalului: „*Școlile de teatru* (selecționer Mihaela Michailov), cu opțiuni repertoriale diverse și judicioase, din dramaturgia românească și străină, au propus publicului: *Orașul* de Evgheni Griskoveț (regia Sânziana Stoican), *Teroarea și mizeriile celui de-al III-lea Reich* de Bertolt Brecht (regia Răzvan Marinescu), *Douăzeci de minute cu îngerul* de Aleksandr Vampilov (regia Vlad Cristache), *Chinezii* de Michael Frayn (regia Andreea Vulpe și Raluca Rusu) – toate de la UNATC București; *281* de Paul Goma și Radu Gyr (regia Filip Odangiu și Diana Aldea), *Nota de plată mecanică* de Matei Vișniec (regia Anca Dogariu) – ambele de la Universitatea „Babeș–Bolyai” Cluj-Napoca; *Stă să plouă* de Lia Bugnar (regia Florin Caracalla), Universitatea de Arte „George Enescu” Iași.

La secțiunea „Profesioniști” (selecționer Oltița Cîntec): *Extrem* de William Mastrosimone (regia Sorin Militaru) – Teatrul Odeon; *Concreții* de Vladimir Sorokin (regia Alex. Mihăescu) – Teatrul LUNI de la Green Hours; *4:48 Psihoză* de Sarah Kane (regia Răzvan Mureșan) – Teatrul Național Cluj-Napoca; *Jocul de-a vacanța (opțiune 9!)* după Mihail Sebastian (regia Radu Afrim) – Teatrul Municipal Baia Mare; *Hamlet* de William Shakespeare, dramatizarea (!) Oana Stoica și Radu Alexandru Nica (regia Radu Alexandru Nica) – Teatrul Național „Radu Stanca” Sibiu; *Cum am învățat să conduc* de Paula Vogel (regia M. Chris. Nedeea) – Teatrul „Maria Filotti” Brăila; *Chirița și ceilalți* după Vasile Alecsandri (regia Ovidiu Lazăr) – Teatrul Național Iași (care a înlocuit, în ultima clipă, spectacolul *Cui i-e frică de Virginia Woolf* de Edward Albee – al Asociației Culturale LACUNANUMEN București); *Tot ce se dă* de Ioan Peter (regia Eugen Făt) – Teatrul „Fani Tardini” Galați; *Lucia patinează* de Laura Sintija Černiauskaitė (regia Radu Afrim) – Teatrul „Andrei Mureșanu” Sfântu Gheorghe.

Din acest peisaj teatral, juriul (Iulia Popovici – președinte, Ștefan Peca, László Béres) și-a ales preferații și a acordat următoarele premii:

Secțiunea „Școli de teatru”: Cel mai bun spectacol – *Douăzeci de minute cu îngerul*; Regie – Răzvan Marinescu (*Teroarea și mizeriile celui de-al III-lea Reich*) și Vlad Cristache (*Douăzeci de minute cu îngerul*); Cel mai bun actor – Vasile Flutur (*Douăzeci de minute cu îngerul* și *Orașul*); Cea mai bună actriță – Sabrina Iașchevici (*Douăzeci de minute cu îngerul*).

Secțiunea „Profesioniști”: Cel mai bun spectacol – *Lucia patinează*; premiul de regie nu s-a acordat; Cel mai bun actor – Ioan Codrea (*Jocul de-a vacanța*); Cea mai bună actriță – Fatma Mohamed (*Lucia patinează*).

Pe lângă aceste evidențieri, care îmi par judicioase, aș mai remarca evoluțiile distincte ale unor interpreți ca Patricia Boaru (*4:48 Psihoză*), Radu Lărgeanu (*281*), Vlad Willy Wolf (*Stă să plouă*) și Ionuț Vișan (*Orașul și Douăzeci de minute cu îngerul*).

Spectacole sub nivelul competiției: *Nota de plată mecanică* și *Antidot* de Nicoleta Esinencu (în regie proprie – Mobile European Trailer Theatre Chișinău).

Surprize și uimiri: „dramatizarea” *Hamlet*-ului shakespearian de către Oana Stoican și Radu Alexandru Nica și... dedramatizarea *Jocului de-a vacanța* de către Radu Afrim. Cel puțin acesta din urmă face precizarea că noul joc de-a vacanța este *după* Mihail Sebastian, subliniind ghiduș că e vorba de o *opțiune 9!* Vorba poetului: „Și ce se mai poate, când totul se poate?!”

Trăgând linie și făcând suma, devenim optimiști: avem talente tinere foarte promițătoare, atât la capitolul actoriei, cât și al regiei. Festivalul de la Piatra Neamț a fost nu numai o dovadă, ci și o reală șansă de afirmare a tuturor.

Mai puțin convingători – din toate punctele de vedere (repertoriu, regie, interpretare) – au fost invitații: Universitatea „Hyperion” București, în colaborare cu Teatrul Odeon (cu un scenariu foarte modest, *O soirée cu Aleksandri*), apoi Mobile European Trailer Theatre (cu două spectacole scrise și regizate de Nicoleta Esinencu: *Antidot* și *Mères sans chatte*) și Grupul de clovni „O” din Chișinău (*Ghidușiile claulilor*).

Adevărata greutate și valoare a Festivalului a stat însă pe umerii teatrului-gazdă, care a prezentat trei spectacole – toate, premiere ale stagiunii curente (două chiar în Festival: *Cu dragostea nu-i de glumit* de Alfred de Musset, în regia lui Alexandru Dabija, și *Soldații* de Zolán Tibor, în regia lui Szabó K. István, iar a treia – cu doar câteva zile mai devreme: *Herr Paul* de Tankred Dorst, în regia lui Radu Afrim). Profesionalitate, creativitate, talent la toate nivelurile: opțiune repertorială, regie, interpretare. Actorii pietreni Cezar Antal, Lucreția Mandric, Tudor Tăbăcaru, Victor Giurescu, Dragoș Ionescu, Nora Covali, Cătălina Leșanu și ceilalți păstrează și duc mai departe, mereu înnoită, excelenta tradiție a instituției teatrale.

Despre aceste trei spectacole, însă, vor fi, desigur, comentarii separate.

În Festival au fost lansate și o seamă de cărți de teatru. Criticul Mircea Morariu și-a lansat personal recentul său volum *Cu Ion Caramitru de la Hamlet la Hamlet și mai departe*, semnatarul acestor rânduri a prezentat volumele *Teatrul meu* de Pippo Delbono (în traducerea Andreei Dumitru) și *Dramaturgi israelieni de azi* (selecție și traducere de Ada-Maria Ichim), iar Ionuț Kivu a lansat cartea tatălui său, regretatul critic Dinu Kivu – *Rezistența prin teatru*. Toate aceste volume le datorăm Fundației Culturale „Camil Petrescu” și revistei *Teatrul azi*.

În încheiere – un cuvânt bun pentru organizarea acestui Festival, aproape impecabilă, ca întotdeauna, datorită profesionalității celor care și-l asumă ca supremă datorie: Liviu Timuș – director al Teatrului și al Festivalului, Gențiana Ionescu – secretar literar și coordonator artistic, neobosita și îndatoritoarea Lucreția Mandric – coordonator logistică și protocol, Dumitru Olaru, Dorina Giugudeanu, Veta Cerchez – contabil ș.a.

Fatma MOHAMED

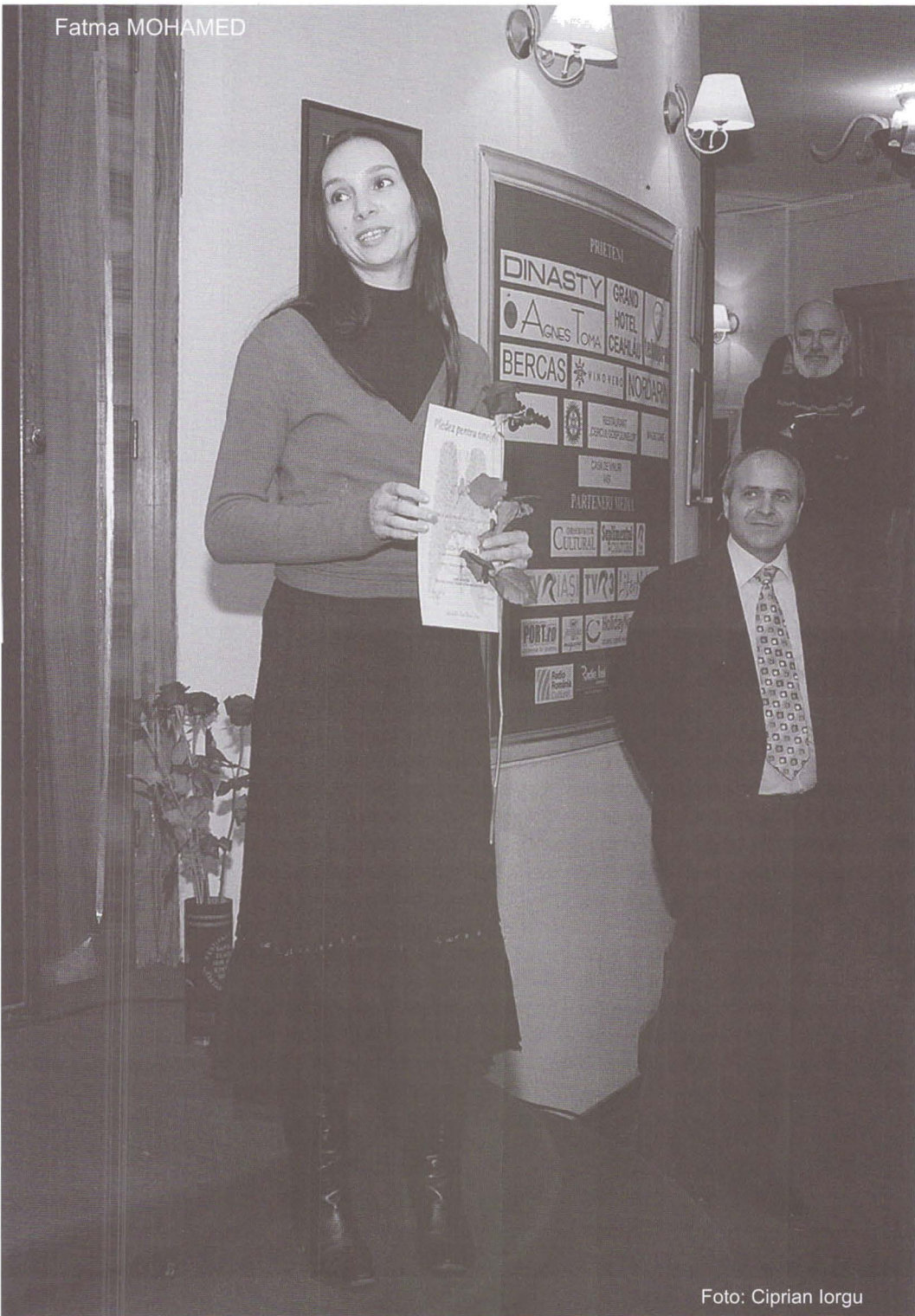

Foto: Ciprian Iorgu

Foto: Ciprian Iorgu

Sabrina IAȘCHEVICI

Ioan CODREA

Foto: Ciprian Iorgu

Vlad CRISTACHE

Vasile FLUTUR

